

Werkgroep bijenlandschap groene Cirkels Archeon

organisatie en verantwoording

Ontstaan

In 2015 werd Archeon gevraagd om te participeren in een van de Groene Cirkels projecten van de provincie Zuid Holland op initiatief van Heineken Zoeterwoude.

Museumpark Archeon werd aangewezen als een van de potentiële Bed e& Breakfasts (gebieden die binnen het landschap vanaf Leiden tot en met Alphen aan den Rijn fungeren als voorname voedsel en nestgelegenheid). Wiel van der Mark werd gevraagd om coördinator te willen zijn vanwege zijn kennis op het gebied van planten in het algemeen en planten die voorkomen in de tijdsperioden die Archeon presenteert.

In een bijzonder overleg in 1916 tekenden de betrokken organisaties in Naturalis de intentieverklaring waarbij de betrokken organisaties zich committeerden aan de doelstellingen en uitvoering van het project bijenlandschap Groene Cirkels, Monique Veldman ondertekende de verklaring namens de directie van Archeon en werd voorzitter van de net opgerichte werkgroep Archeon.

Wetenschappelijke metingen

De organisaties Naturalis, EIS en Wageningen Universiteit (WUR) waren vanaf het begin betrokken. EIS had een wetenschappelijk onderbouwde nulmeting verricht waardoor duidelijk werd hoeveel en welke soorten er in de betrokken gebieden voorkwamen. Afgesproken werd dat deze telling om de drie jaar herhaald zou worden tot ongeveer het jaar 2030. Bij de nulmeting bleek dat Archeon een van de meest waardevolle gebieden was in het totale telgebied.

Terrein inventarisatie

De HELPdesk van de WUR heeft in 2016 een terrein inventarisatie verricht waarin geïnventariseerd werd welke kansen, uitdagingen er waren, met name nest gelegenheid en voedselplekken als voornaamste doelen. Er werd een advies uitgebracht hoe deze doelen konden worden bereikt.

Bijenwerkgroep Archeon

De werkgroep, bestaande uit vrijwilligers van de Vrienden van Archeon (VVvA) werd opgericht met als doel het verder inrichten van het museumpark betreft voedsel en nestgelegenheid aan de hand van de aanbevelingen van helpdesk en bijen tellingen. De verantwoordelijkheid betreft aanleg en onderhoud betreft alle gebieden in Archeon behalve de prehistorische en middeleeuwse tuinen en het groen rondom de horeca. Op de website van Archeon werd de duurzaamheidspagina uitgebreid met informatie over het bijenlandschap, de rapporten werden opgenomen op deze pagina. Hiervoor werden door de coördinator en zijn rechterhand beleid en uitvoeringsplannen geschreven, in de loop van de jaren zijn er twee bijenidylles aangelegd, een binnen het park, bij de kassa waarbij vooral inheems plantgoed werd aangeplant en een buiten de poort tegen de helling tegenover het museum waar ook modern plantmateriaal aangeplant werd.

De leden van de werkgroep zijn vooral praktisch ingesteld en werken vooral uitvoerend in aanleg en onderhoud. De coördinator zet in overleg met de werkgroep leden beleid uit en plant en organiseert overleg met de interne bijengroep, Tevens is de coördinator betrokken bij de externe werkgroep van Bijenlandschap Groene Cirkels waarbij alle organisaties aangesloten zijn.

Educatie

Een van de belangrijke taken en verantwoordelijkheden van museumpark Archeon is het overdragen van informatie en kennis aan het grote publiek dat Archeon bezoekt. De slogan is; hoe wordt jouw eigen tuin ook een bijenparadijs nodig voor de bestuiving. Door een van de werkgroep leden is een bijenspeurtocht gemaakt in Archeon, doel is om de (jonge) bezoekers te prikkelen om kennis te vergaren over wilde bijen en zweefvliegen en de bomen, struiken en planten waar bijen hun voedsel vandaan halen. Deze activiteit wordt in de nabije toekomst hopelijk gedigitaliseerd zodat hij uitgebreid kan worden en achtergrondinformatie beter toegankelijk wordt. Daartoe wordt door het Technasium Alphen aan den Rijn een app ontwikkeld is die toegankelijk is via de smartphone van de bezoekers.

Communicatie

Omdat meerdere partijen in Archeon en de VVVA betrokken zijn bij het groen en aanleg en onderhoud is regelmatig overleg noodzakelijk en belangrijk. De bijenwerkgroep hoopt door contacten met andere groepen beter in contact te komen en afstemming te krijgen over plannen en uitvoering van de verschillende partijen.

Toekomst

Over enkele jaren zal Archeon uitgebreid zijn met een nieuw Romeins Scheepvaartmuseum en zullen de prehistorische hutten verplaatst gaan worden naar het begin van het park. De nieuw aangelegde parkeerplaats met zonnecollectoren dak en de Archeonlaan worden nu al gemonitord om daar de kansen en uitdagingen van nieuwe gebieden betreft het bijenlandschap in kaart te brengen. De helpdesk heeft het gebied al gemonitord en adviezen gegeven. Ieder jaar wordt getracht een van deze deelgebieden en de aanbevelingen uit te voeren.

Een belangrijke ontwikkeling is het opnemen van het groen in Archeon in de museale collectie registratie. Omdat Groene Cirkels ook in Archeon gedegen wetenschappelijk onderbouwde metingen heeft verricht en de bijenwerkgroep de daar uit voortkomende interventies heeft gemotiveerd beschreven en uitgevoerd kunnen wij een bijdrage leveren aan dit plan. Vanuit die wetenschappelijke onderbouwing is door de werkgroep is en het areaal van bomen, struiken, planten en nestgelegenheid dat deels bestond verder al in kaart gebracht.

Samenwerking

Omdat vrijwilligerswerk constant onder druk staat van vraag en aanbod van mensen en middelen en de veroudering ook bij ons toeslaat is samenwerking en ondersteuning van elkaars werk op beleidsmatig en uitvoerend niveau absoluut noodzakelijk.

Utrecht 5 mei 2022

Wiel van der Mark

Coordinator Bijenlandschap Groene Cirkel Archeon